

Time : 3 Hours

Total Marks: 100

- N. B : 1. All the questions are compulsory
2. Figures to the right indicate full mark
3. Draw neat diagrams wherever necessary

- Q.1 Answer **any Two** of the following. 20
- a) Explain the derivation of aggregate demand curve with help of IS-LM Model.
 - b) Elaborate the long run Phillips curve.
 - c) Discuss the Adaptive expectation hypothesis.
- Q.2 Answer **any Two** of the following. 20
- a) Discuss the meaning and different phases of trade cycles.
 - b) Illustrate the Hawtre's theory of trade cycle in detail.
 - c) Explain the Hicks' theory of trade cycle.
- Q.3 Answer **any Two** of the following. 20
- a) Define the managed exchange rate and state the advantages and disadvantages of managed exchange rate system. 0
 - b) Discuss the relationship between balance of payment and exchange rate.
 - c) Explain the causes of the currency crisis.
- Q.4 Answer **any Two** of the following. 20
- a) Explain the meaning and operation of the gold standard.
 - b) Describe the collapse of Bretton Woods system.
 - c) Elaborate the functions and limitations of Asia Infrastructure Investment Bank (AIIB).
- Q.5 Write notes (**Any Two**). 20
- a) Tobin's modified Phillips curve
 - b) Measures to control the trade cycles
 - c) Balance of Payments always in balances
 - d) New Development Bank (NDB)

OR

Q.5 Choose the correct alternatives of the following. 20

1. As we move down along the IS curve.....
 - a) Investment and savings both decline.
 - b) Investment and savings does not change.
 - c) Investment and savings both increase.
 - d) Investment declines but savings increases

2. The LM curve shifts up because of contractionary ----
 - a) Fiscal Policy
 - b) Monetary Policy
 - c) Pricing Policy
 - d) Wage Policy

3. As the government's expenditure increases the AD curve shifts _____.
 - a) Up to the left
 - b) Down to the left
 - c) Down to the right
 - d) Up to the right

4. The short run Phillips curve shows the relationship between unemployment and _____.
 - a) Interest rate
 - b) Inflation rate
 - c) Investment rate
 - d) Saving rate

5. The IS curve shows all combinations of income and _____.
 - a) Interest rate for which the goods market is in equilibrium.
 - b) Interest rate for which the money market is in equilibrium.
 - c) price level for which the goods market is in equilibrium.
 - d) Price level for which the money market is in equilibrium.

6. In the _____ phase there is considerable fall in production, employment, income and investment.
 - a) Recession
 - b) Depression
 - c) Recovery
 - d) Prosperity

7. Hawtrey's theory of trade cycle is based on classical theory of _____.
 - a) Interest
 - b) Rent
 - c) Money
 - d) Wages

8. The low point in the business cycle is referred to as the—
- Expansion point
 - Boom point
 - Trough point
 - Peak point
9. According to Kaldor's theory of the trade cycle during the expansionary period _____
- $I > S$
 - $I < S$
 - $I = Y$
 - $I = S$
10. According to Smauelson's theory of trade cycle consumption depends on income of _____
- Present period
 - Future period
 - Previous Period
 - Other country
11. The foreign currency received in exchange for a specific number of domestic currencies is -----
- Bank rate
 - Interest rate
 - Exchange rate
 - Futures rate
12. Under fixed exchange rate system, the exchange rate is maintained through ---

- Official intervention
 - Market forces
 - Inflation
 - Investment
13. In which of the following exchange rate systems, exchange rates are determined by the market forces?
- Fixed exchange rate system
 - Managed floating exchange rate system
 - Floating exchange rate system
 - Highly managed floating exchange rate system
14. Which of the following is not a component of the Balance of Payments?
- Trade account
 - Current account
 - Capital account
 - Investment account
15. A surplus in the balance of trade implies that -----

- a) Export > Import
 - b) Export = Import
 - c) Export < Import
 - d) Saving > Investment
16. Which of the following exchange rate systems was the Bretton Woods system?
- a) Flexible exchange rate
 - b) Fixed exchange rate
 - c) Managed exchange rate
 - d) Floating managed exchange rate
17. Which of the common currencies has been introduced by the European Union?
- a) European dollar
 - b) US Dollar
 - c) Euro
 - d) Pound
18. In the year ----, the global financial crisis (subprime crisis) started in America.
- a) 2000-01
 - b) 2007-08
 - c) 2010-11
 - d) 2015-16
19. The Euro crisis was mainly ----- in nature.
- a) Economic and social
 - b) Economic and cultural
 - c) Economic and political
 - d) Political and social.
20. Asian Infrastructure Investment Bank was established on -----
- a) 25th December 2015
 - b) 25th December 2010
 - c) 25th December 2012
 - d) 25th December 2008

मराठी रूपांतर

वेळ : 3 तास

एकूण गुण: १००

सूचना :

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
२. उजवीकडील अंक एकूण गुण दर्शवितात
३. आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

- प्र.१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ) IS-LM प्रतिमानाच्या साहाय्याने समग्र मागणी वक्राचे निर्धारण स्पष्ट करा.
- ब) दीर्घकालीन फिलिप्स वक्राचे वर्णन करा.
- क) अनुकूल अपेक्षा गृहितकाची चर्चा करा.
- प्र.२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ) व्यापारचक्राचा अर्थ सांगून व्यापार चक्राच्या विविध अवस्थांची चर्चा करा.
- ब) ट्रिफ्ले यांच्या व्यापारचक्र सिद्धांताचे सविस्तर विश्लेषण करा.
- क) हिक्स यांचा व्यापारचक्र सिद्धांत स्पष्ट करा.
- प्र.३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ) व्यवस्थापित विनिमय दर परिभाषित करून व्यवस्थापित विनिमय दर पद्धतीचे फायदे-तोटे सांगा.
- ब) व्यवहारशेष आणि विनिमय दर यांच्यातील संबंधांची चर्चा करा.
- क) चलन संकटाची कारणे स्पष्ट करा.
- प्र.४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- अ) सुवर्णमान पद्धतीचा अर्थ सांगून कार्यपद्धती स्पष्ट करा.
- ब) ब्रिटन वुड्स प्रणालीच्या पतनाचे वर्णन करा.
- क) 'आशियाई पायाभूत गुंतवणूक बँकेची (AIB)' कार्ये आणि मर्यादांचे वर्णन करा.
- प्र.५. टीपा लिहा (कोणतेही दोन) २०
- अ) टोबीनचा सुधारित फिलिप्स वक्र
- ब) व्यापारचक्राच्या नियंत्रणाचे उपाय
- क) व्यवहारशेष नेहमी समतोलित असतो
- ड) 'नवीन विकास बँक (NDB)
- किंवा
- प्र.५. खालीलपैकी योग्य पर्याय निवडा. २०
१. जसजसे आपण IS वक्रा सोबत खाली जाऊ तसतसे
- अ) गुंतवणूक आणि बचत दोन्ही घटतात.
- ब) गुंतवणूक आणि बचत बदलत नाही.
- क) गुंतवणूक आणि बचत दोन्ही वाढतात.
- ड) गुंतवणूक घटते पण बचत वाढते
२. संकुचित ----- LM वक्र वरच्या बाजूला सरकतो.
- अ) मौद्रिक धोरणामुळे
- ब) राजकोषीय धोरणामुळे
- क) किंमत धोरणामुळे
- ड) वेतन धोरणामुळे

- ३ सरकारच्या खर्चात वाढ झाली असता समग्र मागणी वक्र (AD) स्थलांतरित होतो.
अ) डावीकडे वरच्या बाजूला
ब) डावीकडे खालच्या बाजूला
क) उजवीकडे खालच्या बाजूला
ड) उजवीकडे वरच्या बाजूला
४. अल्पकालीन फिलिप्स वक्र बेरोजगारी आणि _____ मध्ये संबंध दर्शवितो.
अ) व्याजदर
ब) भाववाढीचा दर
क) गुंतवणुकीचा दर
ड) बचतीचा दर
- ५ IS वक्रा वरील सर्व संयोग उत्पन्न आणि -----
अ) व्याज दर दर्शवितात की ज्या ठिकाणी वस्तू बाजार समतोलित असतो.
ब) व्याज दर दर्शवितात की ज्या ठिकाणी नाणे बाजार समतोलित असतो.
क) किंमत पातळी की ज्या ठिकाणी वस्तू बाजार समतोलित असतो.
ड) किंमत पातळी की ज्या ठिकाणी नाणे बाजार समतोलित असतो.
- ६ _____ या अवस्थेत उत्पादन, रोजगार, उत्पन्न आणि गुंतवणुकीत लक्षणीय घट होते.
अ) घसरण
ब) मंदी
क) पुनरुत्थान
ड) भरभराट
- ७ हेट्रिचा व्यापारचक्र सिद्धांत, पारंपारिक _____ सिद्धांतावर अवलंबून आहे.
अ) व्याजदराच्या
ब) खंडाच्या
क) पैशाच्या
ड) वेतनाच्या
- ८ व्यापारचक्रातील निम्न बिंदूला --- म्हणून संबोधले जाते.
अ) विस्तार बिंदू
ब) भरभराट बिंदू
क) तळ बिंदू
ड) शिखर बिंदू
- ९ कॅल्डोर यांच्या व्यापारचक्र सिद्धांतानुसार विस्ताराच्या काळावधीत _____ असते.
अ) $I > S$
ब) $I < S$
क) $I = Y$
ड) $I = S$
- १० सम्युञ्जलसत यांच्या व्यापार चक्र सिद्धांतानुसार उपभोग _____ उत्पन्नावर अवलंबून असतो.
अ) वर्तमान काळातील
ब) भविष्य काळातील
क) भूतकाळातील
ड) इतर देशातील

- ११ देशी चलनाच्या विशिष्ट संख्येच्या बदल्यात परकीय चलनाची प्राप्त होणारी संख्या म्हणजे -
---- होय
अ) बँक दर
ब) व्याज दर
क) विनिमय दर
ड) वायदा दर
- १२ स्थिर विनिमय दर प्रणाली अंतर्गत विनिमय दर ----- मार्फत नियंत्रित केले जातात
अ) अधिकृत हस्तक्षेप
ब) बाजारातील मागणी व पुरवठा शक्ती
क) चलनवाढ
ड) गुंतवणूक
- १३ पुढीलपैकी कोणत्या विनिमय दर प्रणालीमध्ये विनिमय दर बाजार शक्ती द्वारे निर्धारित केला जातो?
अ) स्थिर विनिमय दर प्रणाली
ब) व्यवस्थापित तरंगती विनिमयदर प्रणाली
क) लवचिक विनिमय दर प्रणाली
ड) उच्च व्यवस्थापित तरंगती विनिमय दर प्रणाली
- १४ खालीलपैकी कोणता व्यवहारशेषाचा घटक नाही?
अ) व्यापार खाते
ब) चालू खाते
क) भंडवली खाते
ड) गुंतवणूक खाते
- १५ व्यवहारशेषातील आधिक्य म्हणजे ----- असते.
अ) निर्यात > आयात
ब) निर्यात = आयात
क) निर्यात < आयात
ड) बचत > गुंतवणूक
- १६ खालीलपैकी कोणती विनिमय दर प्रणाली ब्रेटन वुड्स प्रणाली होती?
अ) लवचिक विनिमय दर
ब) स्थिर विनिमय दर
क) व्यवस्थापित विनिमय दर
ड) व्यवस्थापित तरंगती विनिमय दर
१७. युरोपियन युनियनने कोणते सामान्य चलन सुरू केले आहे?
अ) युरोपीयन डॉलर
ब) यु.एस.डॉलर
क) युरो
ड) पौंड
- १८ ----- साली अमेरिकेत जागतिक आर्थिक संकट (सबप्राइम संकट) सुरू झाले.
अ) २०००-०१
ब) २००७-०८
क) २०१०-११

ड) २०१५-१६

१९ युरो संकट प्रामुख्याने ----- स्वरूपाचे होते.

- अ) आर्थिक आणि सामाजिक
- ब) आर्थिक आणि सांस्कृतिक
- क) आर्थिक आणि राजकीय
- ड) राजकीय आणि सामाजिक

२० आशियाई पायाभूत गुंतवणूक बँकेची (AIIB) स्थापना _____ रोजी झाली.

- अ) २५ डिसेंबर २०१५
- ब) २५ डिसेंबर २०१०
- क) २५ डिसेंबर २०१२
- ड) २५ डिसेंबर २००८